

Sygn. akt: III U 340/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Beata Ossowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 kwietnia 2015 r. w O.

sprawy z odwołania W. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o wartość kapitału początkowego

na skutek odwołania W. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 06.03.2014r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przelicza wartość kapitału początkowego W. W. przy uwzględnieniu, że podstawa wymiaru składek wynosi: od 08.04.1972r do 31.12.1972r. – 11.956zł, w 1973r. – 5.208zł, w 1975r. – 23.811zł, w 1976r. – 60.813zł, w 1977r. – 64.630zł, w 1978r. – 63.551zł, w 1979r. – 48.401zł, w 1980r. – 31.529,80zł, w 1981r. – 127.532zł, w 1982r. – 170.535zł, w 1983r. – 174.833zł, w 1984r. – 191.947zł, w 1985r. – 185.496zł, w 1986r. – 240.222zł, w 1987r. – 275.459zł, w 1988r. – 629.770zł, w 1989r. – 3.099.732zł, w 1990r. – 12.144.428zł, w 1991r. – 14.742.624zł;

2. w pozostałym zakresie oddala odwołanie;

3. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. na rzecz W. W. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 06.03.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. przeliczył W. W. wartość kapitału początkowego.

W. W. wniósł odwołanie od powyższej decyzji. Ostatecznie spór dotyczył wysokości wynagrodzenia uzyskanego przez W. W. w latach 1972-1991.

Po sporządzeniu opinii przez biegłą z zakresu rachunkowości odwołujący opowiedział się za wariantem I opinii.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. wniósł o oddalenie odwołania.

Po sporządzeniu przez biegłą ds. rachunkowości opinii, ZUS wniósł o uwzględnienie wariantu II opinii.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

decyzją z dnia 15.03.2011r. ZUS ustalił dla W. W. wartość kapitału początkowego. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęta została przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od 01.01.1983r. do dnia 31.12.1992r. Ustalony z tego okresu wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 71,58%.

Dnia 06.03.2014r. W. W. złożył wniosek o emeryturę. ZUS dokonał ponownej analizy dokumentów i zaskarżoną decyzją przeliczył wartość kapitału początkowego, przyjmując podstawę wymiaru kapitału początkowego z tego samego okresu, lecz wyliczając wskaźnik na 74,48%.

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego ZUS przyjął wynagrodzenie minimalne za okresy:

- od dnia 08.04.1972r. do dnia 25.04.1973r. i od dnia 02.06.1975r. do dnia 31.12.1980r., ponieważ nie zostały złożone dokumenty świadczące o wysokości zarobków za te okresy;

- od dnia 01.01.1981r. do dnia 31.12.1982r.; - ponieważ na kartach wynagrodzeń brak jest wynagrodzenia zasadniczego;

- od dnia 29.06.1985r. do dnia 27.11.1986r., ponieważ odwołujący był wówczas na kontrakcie zagranicznym, a zarobki innego pracownika dotyczą okresu od dnia 01.01.1985r. do dnia 31.12.1986r.

Sąd zważył co następuje:

W przedmiotowej sprawie spór sprowadził się do wysokości wynagrodzenia otrzymywanego przez W. W. za okresy, w których ZUS przyjął wynagrodzenie minimalne.

W okresie od dnia 08.04.1972r. do dnia 11.05.1975r. W. W. pracował w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w P., przy czym w okresie od dnia 26.04.1973r. do dnia 11.04.1975r. odbywał zasadniczą służbę wojskową.

W oparciu o zapis w karcie ewidencyjnej, z którego wynikało, że odwołującemu przyznana była stawka w wysokości 7zł/godz., biegła wyliczyła, że W. W. w okresie od dnia 08.04.1972r. do dnia 31.12.1972r. uzyskał wynagrodzenie w wysokości 11.956zł, natomiast w okresie od dnia 01.01.1973r. do dnia 25.05.1973r. - 5.208zł.

Żadna ze stron postępowania nie zakwestionowała tych wyliczeń. Wobec powyższego Sąd przyjął te kwoty jako podstawę wymiaru świadczenia.

W okresie od dnia 02.06.1975r. do dnia 31.07.1991r. W. W. zatrudniony był w (...) O.. Przy czym w okresie od dnia 24.06.1985r. do dnia 30.11.1986r. korzystał z urlopu bezpłatnego, gdyż wyjechał na budowę eksportową. Po powrocie z budowy odwołujący został ponownie przyjęty do pracy dnia 08.01.1987r.

W oparciu o karty wynagrodzeń (k.35) biegła obliczyła wynagrodzenie W. W. w dwóch wariantach. W I wariantcie przyjęła, że kwota ujęta w pozycji „razem”, w tym kwota 2.704zł stanowiła podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Natomiast w wariantcie II przyjęła, że kwota 2.704zł nie wchodzi do podstawy wymiaru składek.

Analogiczna sytuacja dotyczy 1976r. W wariantcie I biegła przyjęła, że do podstawy wymiaru składek należy przyjąć kwotę wpisaną w pozycji „razem”, w tym kwotę 266zł, natomiast w wariantcie II przyjęła, że kwota 266zł nie wchodzi do podstawy wymiaru składek.

Odwołujący opowiedział się za wariantem I, a ZUS za wariantem II.

Sąd uznał, że należy przyjąć wariant I. Sąd miał na uwadze, że w ocenie biegłej kwoty wpisane w pozycji „razem” stanowiły podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Biegła ma bardzo duże doświadczenie w zakresie umiejętności interpretacji zapisów w kartach wynagrodzeń. Jej bogata wiedza pozwala na ustalenie, z jakiego tytułu dany składnik został wypłacony, choćby nie wynikało to bezpośrednio z zapisów na kartach. Sąd miał na uwadze, że w 1975r. i 1976r. odwołujący nie otrzymywał żadnego składnika wynagrodzenia, który nie byłby oskładkowany. Z tych także względów Sąd uznał, że również wymienione powyżej kwoty były oskładkowane.

Dlatego Sąd uznał, że w 1975r. podstawa wymiaru składek wynosiła 23.811zł, a w 1976r. – 60.813zł.

Za okres od dnia 01.01.1977r. do dnia 30.06.1979r. i od dnia 01.01.1981r. do dnia 30.09.1982r. na kartach wynagrodzeń pracodawca nie umieścił wynagrodzenia zasadniczego W. W..

Biegła obliczyła wynagrodzenie W. W. za ten okres w dwóch wariantach.

W wariantcie I biegła przyjęła, że składniki wykazane w pozycji „razem płaca” stanowiły podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Natomiast w wariantcie II biegła przyjęła, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne stanowiły składniki wynagrodzenia wskazane na kartotekach z wyłączeniem wynagrodzeń za czas urlopu, których wysokość była niższa od wynagrodzenia wynikającego z angaży i normatywnego czasu pracy, składniki zostały powiększone o ustalone hipotetyczne wynagrodzenie wynikające z normatywnego czasu pracy i stawek według angaży.

Odwołujący opowiedział się za wariantem I, a ZUS za wariantem II.

Sąd uznał, że należy przyjąć wariant I. W ocenie Sądu nie podlega wątpliwości, że W. W. otrzymywał w spornym okresie wynagrodzenie zasadnicze, choć nie było ono wyszczególnione na kartach wynagrodzeń. Skoro na kartach były wyszczególnione takie składniki jak m.in.: godziny nadliczbowe, premie, oszczędność paliwa, a kwota wpisana jako „razem” była znacznie wyższa niż suma poszczególnych składników, to oznacza to, iż w kwocie tej mieściło się także wynagrodzenie zasadnicze. Biegła w swej opinii wskazała, że zdarzało się, iż na kartach wynagrodzeń zakład pracy umieszczał tylko niektóre składniki wynagrodzenia do celów statystyczno-rozliczeniowych. Zdaniem Sądu zapisy w na kartach wynagrodzeń w pozycji „razem” odzwierciedlają rzeczywistą wysokość wynagrodzenia otrzymywanego przez odwołującego. Natomiast wariant II zawiera hipotetyczne wyliczenia, dokonane w oparciu o zachowane angaże i przy przyjęciu pewnych założeń co do czasu pracy odwołującego. Dlatego bardziej miarodajny jest wariant I.

Dlatego Sąd uznał, że w 1977r. podstawa wymiaru składek wynosiła 64.630zł, w 1978r. – 63.551zł, w 1979r. – 48.401zł, w 1981r. – 127.532zł, a w 1982r. – 170.535zł.

Za 1980r. biegła obliczyła podstawę wymiaru składek na kwotę 31.529,80zł., za 1983r. – 174.833zł, w 1984r. – 191.947zł, a w 1985r. – 185.496zł.

Żadna ze stron postępowania nie zakwestionowała tych wyliczeń. Sąd także się na nich oparł.

W okresie od dnia 24.06.1985r. do dnia 30.11.1986r. odwołujący pracował na budowie eksportowej.

Za ten okres biegła obliczyła wysokość wynagrodzenia odwołującego na podstawie wynagrodzenia zastępczego, w oparciu o §10 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 01.04.1985r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent. Podstawą wyliczeń było wynagrodzenie T. K. zatrudnionego w T. na tym samym stanowisku, na którym pracował odwołujący przed wyjazdem za granicę.

Przy czym biegła dokonała obliczeń wynagrodzenia za 1986r. w dwóch wariantach. W wariantcie I przyjęła do obliczeń wynagrodzenie T. K. ujęte w pozycji „razem płaca”. Natomiast w wariantcie II – do obliczeń przyjęła sumę składników wykazanych na kartotece.

Odwołujący opowiedział się za wariantem I, a ZUS za wariantem II.

W tym przypadku Sąd przyjął wariant II. Sąd miał bowiem na uwadze, że w kwietniu 1986r. suma szczegółowych składników wykazana na kartotece T. K. jest niższa od kwoty wskazanej w pozycji „razem płaca” o 1.900zł. Z opinii biegłej wynika, że do wypłaty z uwzględnieniem potrąceń, rekompensat i diet wskazuje, że nastąpiła pomyłka lub pominięcie we wpisaniu szczegółowych składników. Zdaniem biegłej brak jest możliwości ustalenia, jaki składnik został pominięty. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne mogą stanowić jedynie te składniki wynagrodzenia, które były oskładkowane. Skoro nie ma możliwości ustalenia, czy pominięty składnik był oskładkowany – należy dokonać obliczeń z jego pominięciem. Wobec powyższego konieczne było przyjęcie wariantu II.

Z tych względów Sąd uznał, że podstawa wymiaru składek wynosiła w 1986r. - 240.222zł. Ponieważ odwołujący opowiadał za wariantem I, zatem w tym zakresie Sąd oddalił odwołanie na mocy art.477¹⁴§1 kpc.

Za lata 1987-1990 biegła także obliczyła wynagrodzenie odwołującego w dwóch wariantach. Różnica polega na tym, że w wariacie I biegła przyjęła do wyliczeń kwotę z pozycji „razem płaca”. Natomiast w wariacie II do wyliczeń przyjęła kwotę z pozycji „razem płaca” pomniejszoną o kwotę wykazaną w pozycji „różne”.

Odwołujący opowiedział się za wariantem I, a ZUS za wariantem II.

Sąd uznał, że należy przyjąć wariant I. Sąd miał na uwadze, że z opisu na kartach wynagrodzeń wynika, że odwołujący nie otrzymywał żadnego składnika wynagrodzenia, który nie byłby oskładkowany. Z tych także względów Sąd uznał, że również kwoty wpisane w pozycji „różne” były oskładkowane.

Z tych względów Sąd uznał, że podstawa wymiaru składek wynosiła w 1987r. - 275.459zł, w 1988r. – 629.770zł, w 1989r. – 3.099.732zł, a w 1990r. – 12.144.428zł.

Natomiast w 1991r. podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne wynosiła 14.742.624zł, przy czym na kwotę tę składa się wynagrodzenie odwołującego uzyskiwane do dnia 31.07.1991r. w kwocie 9.249.324zł, kwota 2.323.673zł z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej oraz 3.169.627zł z tytułu zasiłku z PUP.

Z tych wszystkich względów Sąd uznał, że zachodzą podstawy do przeliczenia kapitału początkowego w oparciu o art.174 ust.3 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2013r., poz.1440 ze zm.).

Mając to na uwadze, Sąd na mocy **art.477¹⁴§2 kpc** zmienił zaskarżoną decyzję i zasadniczo dokonał przeliczenia w oparciu o wariant I opinii, przy czym co do podstawy wymiaru składek za 1986r. – przeliczenia dokonał w oparciu o wariant II opinii i dlatego w tym zakresie dalej idące odwołanie Sąd oddalił.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na mocy art.98§1 kpc w zw. z § 11 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013r. poz.490).